

BİZİMLE İLETİŞİME GEÇEBİLİRSİNİZ

Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

19 Mayıs Mahallesi, Sinan Ercan Caddesi,
No:29, 34736 Kadıköy/İstanbul

(0216) 302 59 59

erenkoyruhsinireah.saglik.gov.tr

T.C. Sağlık Bakanlığı

**ERENKÖY RUH VE
SİNİR HASTALIKLARI
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA
HASTANESİ**

**BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA
MERKEZİ**

OPİOİD İLE İLİŞKİLİ BOZUKLUKLAR

T.C. Sağlık Bakanlığı

**ERENKÖY RUK VE
SINIR HASTALIKLARI
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA
HASTANESİ**

**BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA
MERKEZİ**

Eroin Nedir?

Papaver somniferum adıyla bilinen haşhaş bitkisinin taze kapsüllerinin çizilmesiyle elde edilen sıvının kurutulmasından Afyon (opium) elde edilir.

Afyon haşhaşından elde edilen uyuşturucu özelliği taşıyan maddelere opioid denir. Opioidler arasında afyon sakızı, morfin, kodein, eroin, metadon vb. yer alır.

Dünyada en sık kullanılan opioid türü eroindir. Sokak adları: Eyç (H), Beyaz, Toz, Peynir'dir.

Nasıl Bir Maddedir?

Eroin açık kahverengi bir tozdur ve saflığı arttıkça rengi beyazlaşan etkili bir maddedir. Çoęunlukla sigara tütününe karıştırılarak içilir ve buna "koreks" denir. Bazen folyoda ısıtılıp buharını içine çekme yoluyla da kullanılır. Buna "kaydırma" adı verilir. Bunun yanı sıra ağız yoluyla, buruna çekerek veya damar içine enjekte ederek de kullanılır.

Etkileri Nelerdir?

Kısa Dönem Etkileri

Eroin kullanımının etkisi kısa sürede gözlenir. Eroin ilk kez alındığında ortaya çıkan belirtiler bulantı ve kusma şeklindedir. Ayrıca göz bebeklerinin küçülmesi, yüz ve boyun bölgesinde kızarıklık, aşırı terleme, kol ve bacaklarda ağırlık hissi, solunumun yavaşlaması, kalp atışı hızında ve kan basıncında düşme, idrar yapmada güçlük ve kabızlık görülür. İlk alındığında hafif uykulu bir durum oluşabilir. Etkisi geçtiğinde ise kişi kendini yorgun ve dinlenememiş hisseder.

Kullanımdan hemen sonra ortaya çıkan gevşeme ve kendini rahat hissetme gibi deneyimlere hızlıca direnç gelişir ve bu etkiler ortadan kalktığı gibi **kişinin duygu-durumu giderek kötüleşir.**

Uzun Dönem Etkileri

Uzun süreli eroin kullanımı, kişide çok ciddi fiziksel ve ruhsal hastalıklara yol açar.

- Kronik eroin kullanımına bağlı en sık gözlenen fiziksel belirtilerden biri kabızlıktır. Yapılan araştırmalara göre, uzun süreli eroin kullanımı ile kanser riskindeki artış arasında bağlantı vardır. Birçok kanserojen madde gibi eroin de **DNA hasarına yol açabilir.**
- Damar yolu kullanımına bağlı olarak **çoklu enjektör kullanımı** veya **enjektör ekipmanları** (pamuk, ısıtıcı ve enjeksiyon suyu) **temizliğine dikkat edilmemesi sonucunda bazı çeşitli bulaşıcı hastalıklara (AIDS ve Hepatit B/Hepatit C)** yakalanma riski oldukça yüksektir.
- Kronik kullanıma bağlı olarak ruhsal çökkünlük ortaya çıkabilir. Bunun sonucunda kişinin fiziksel aktivitesi ve çevresiyle etkileşimi azalarak ilişkileri bozulur ve kişi giderek yalnızlaşır. Uyku dönemleri arasındaki mesafeyi uzatarak uyku kalitesini giderek düşürür.
- **Erkeklerde; testosteron düzeyini azaltıp östrojen düzeyini arttırarak cinsel istekte azalma ve ereksiyon bozukluğuna yol açabilir.** Ayrıca **infertiliteye (kısırlık) de neden olabilir.**

- **Kadınlarda; menstrüasyon (adet döngüsü) düzensizliğine veya menstrüasyonun tamamen ortadan kalkmasına neden olabilir.**
- **Gebelikte eroin kullanımı erken doğuma, bebek ölümüne ve düşük doğum ağırlığına yol açabilir.** Gebelik esnasında eroin kullanımı devam ettiğinde kan yoluyla anneden bebeğe geçebilir. Doğum sonrasında göbek bağıının kesilmesiyle birlikte **bebek yetişkinlerde görülen yoksunluk belirtilerinin aynısını yaşayabilir.** Esneme, solunum güçlüğü, aksırma, **anne sütünden beslenme güçlüğü, şiddetli kas ağrıları ve ağlama krizleri** en çok bilinen belirtilerdir.

Zehirlenme

Yüksek doz eroin kullanımının en korkulan sonucu solunum sisteminin baskılanması ve buna bağlı ölümdür. Çoğu zehirlenme olgusu kasten değil kazai doz aşımına bağlıdır. Kullanılan eroinin miktarına, saflık derecesine, kullanım şekline ve birlikte kullanılan diğer maddelere bağlı olarak ölüm riski değişir.

Zehirlenme riskini arttıran durumlar:

- İlk kez damar içi kullanmak,
- Tedavi veya adli amaçlı gözetim hali (ceza evi vb.)madde kullanmaya ara verme dönemleri sonrası yeniden kullanmak,
- Alkol, yeşil reçeteli ilaçlar vb. gibi solunum sistemini baskılayan diğer maddelerle birlikte kullanmak.

Zehirlenme belirtileri:

- Küçülmüş (toplu iğne başı kadar) göz bebekleri
- Yavaş solunum
- Beden ısısında azalma
- Tansiyon düşüklüğü
- Kalp atışlarının yavaşlaması
- Koma ve ölüm

Yoksunluk Belirtileri

Eroin kullanımının bırakılması veya azaltılması sonrasında bazı ruhsal ve fiziksel belirtiler ortaya çıkması durumuna **“erooin yoksunluğu”** denir. Erooin yoksunluğu ıstırap verici bir tablo olup ciddi düzeyde rahatsızlık verir. En son erooin kullanımından 6-12 saat sonra başlar ve 26-72 saat içinde en şiddetli seviyeye ulaşır. Birçok kişide 7-10 gün içinde sonlanır. Ancak araştırmalara göre, bazı belirtilerin 6 aya kadar uzadığı bilinmektedir.

Bu belirtiler kişiden kişiye değişkenlik göstermekle birlikte en yaygın olarak;

● Esneme (uyku hali)
● Göz ve burun akıntıları
● Şiddetli terleme
● Bulantı
● Kusma ve ishal
● Kas ve kemik ağrıları
● Titremeler
● Nefes almada güçlük
● Göz bebeklerinde büyüme
● Ateşlenme
● Şiddetli uykusuzluk (uykusuzluk aylarca devam edebilir)

gibi yoksunluk belirtileri bulunmaktadır.

Nasıl Bırakabilirim?

Tedaviye karar vermiş olmanız eroin kullanımının size, ailenize ve çevrenize verdiği zararları fark etmekte olduğunuzu gösterir. İyileşmenin en önemli adımı tedaviyi istemektir.

Başvuru sonrasında hekiminizle yapacağınız ilk görüşmede,

Bağımlılık şiddetiniz belirlenir.

Ruhsal durumunuz değerlendirilir.

Aile ve sosyal ilişkileriniz değerlendirilir.

İhtiyaç duyulan kan ve diğer tetkikleriniz yapılır.

Sizin için en uygun tedavi ve takip planı oluşturulur. Gerekli görülmesi halinde ilaç desteği sağlanır. Bununla birlikte ihtiyaç halinde bireysel ve/veya grup terapileri planlanır. Bu sürece ailenizin de dahil edilmesi tedavinin başarısı açısından çok önemlidir.

Bırakırsam Ne Kazanırım?

Alacağınız destekle birlikte eroinin vücudunuza verdiği zararlardan arınmaya başlıyorsunuz. Eroin kullanımını bıraktığınızda uykunuz ve iştahınız düzene girmeye başlar. Damar içi kullanıma bağlı ortaya çıkan cilt yaralarınız ve damar hasarlarınız iyileşmeye başlar. Tedavinizi sürdürdükçe ve iyilik haliniz devam ettikçe daha dinç ve zinde hissedersiniz. Ruhsal çökkünlüğünüz giderek geriler; ailevi, sosyal, mesleki ve ekonomik kayıplarınız düzelmeye başlar. Zamanla bedensel ve ruhsal olarak daha iyi hissedersiniz.

Sabırlı olup kendinizi desteklerseniz, iyileşebilirsiniz.

Size en yakın
**Alkol ve Madde
Bağımlılığı
Tedavi
Merkezlerine**
başvurabilirsiniz.

Sağlık Bakanlığı
ALO 191
Uyuşturucu ile
Mücadele
Danışma ve
Destek Hattı'nı
arayarak destek
alabilirsiniz.

baumer@sbu.edu.tr
mail
adresinden
ulaşabilirsiniz.

BİZİMLE İLETİŞİME GEÇEBİLİRSİNİZ

Hazırlayanlar

1. Doç. Dr. Rabia BİLİCİ
2. Uzm. Dr. Başak ÜNÜBOL
3. Psikolog Elif ÇİNKA
4. Psikolog Gizem AKÜLKER
5. Dr. Fatma KANTAŞ YILMAZ

Kaynaklar

1. Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Madde Bağımlılığı Tanı ve Tedavi Kılavuzu El Kitabı, 2012.
2. Lowinson and Ruiz's Substance Abuse: A Comprehensive Textbook Fifth Edition by Dr. Pedro Ruiz MD (Editor), Eric Strain MD (Editor)
3. Prof. Dr. İ. Tayfun UZBAY, Madde Bağımlılığı, İstanbul Tıp Kitabevi, 2015, 1.Baskı
4. Prof. Dr. Kültegin ÖGEL, Sigara, Alkol ve Madde Kullanım bozuklukları: Tanı, Tedavi ve Önleme. Yeniden Yayınları. İstanbul, 2010.
5. Care of Drug Users in General Practice, A Harm Reduction Approach, Second Edition, Edited by Berry Beaumont, Foreword by David Haslam.

